

KAKO SE JE REFORMIRALA HABSBUŠKA MONARHIJA

Kaj so
prednosti
Izobraževanja?

Kaj so
prednosti
Izobraževanja?

Zakaj
obiskujem šolo?

Zakaj
obiskujem šolo?

Zakaj
mora
obstajati šola?
?

Zakaj
obiskujem šolo?

Kaj so
prednosti rednega
obiskovanja pouka?

Kaj so
prednosti
Izobraževanja?

Katere reforme sta uvedla Marija Terezija in Jožef II.

Habsburžan Karel VI. je umrl brez sina.

Pragmatična sankcija - nasledstvo ženske, vojne.

MARIJA TEREZIJA 1717 – cesarica 1740 – **1780**,
neutrudna avstrijska vladarica - mati narodov,
poročena s Francom Štefanom Lotarinškim.

PREPIŠI

Marija Terezija

Cesarski grad **Schönbrunn**
letna rezidenca Marije Terezije.
Zgrajen je bil leta 1700.

V gradu je 1441 prostorov in
velikanski vrt. Na obisk je hkrati
lahko prišlo 40 000 gostov.

Uprava

- Popis prebivalstva (prvi na Slovenskem, uvedba priimkov, hišne številke, popis zemljišč – **Terezijanski kataster**).
- Splošna vojaška obveznost, (najprej dosmrtno, nato pa sedem let), vojaška akademija.
- Uvedla je enoten denar in mere.
- Davke je naložila tudi plemstvu.
- Nov kazenski zakonik, odpravila je mučenje.

Promet

- Gradnja ceste Dunaj - Trst, odcep za Reko.
- Odpravila notranje carine.
- Ljubljana dobi Grubarjev prekop.

Šolstvo

- Uvedla je obvezno šolanje od 6.-12. leta.
- Šolanje je bilo obvezno tudi za deklice.
- Na Slovenskem je nastalo 300 šol: trivijalke, normalke, glavne šole.
- Učitelji so bili še neizobraženi.

PREPIŠI

Kmetijstvo

- Kmet se je lahko odselil v mesto.
- Za poroko ni bilo več potrebno dovoljenje fevdalnega gospoda.
- Znižala je tlako na tri dni v tednu.
- Pospeševala je gojenje krompirja, koruze, krmilnih rastlin (repa, detelja), sadjarstvo, čebelarstvo in gnojenje.

PREPIŠI

JOŽEF II.,

Marijin “varčni” sin

(npr. znan po predpisu, koliko sveč sme goreti na oltarju).

- Ustanavljal sirotišnice, gluhonemnice, bolnišnice.
- Odpravil je osebno odvisnost podložnikov od zemljiškega gospoda – **nevoljništvo**.
- Odpravil je nekatere božje poti, veliko samostanov in številna romanja.
- Razglasil je **tolerančni patent - versko strpnost** in ukinil mnogo cerkvenih praznikov.
- Manjše dežele je povezal v **gubernije** - nove upravne enote.
- Dedovale so lahko tudi ženske.
- Dvoboj je razglasil za kazniv.
- Plemiški naziv se je dal kupiti (polni blagajno).

Kako pomembne so bile reforme za habsburško monarhijo

Reforme Marije Terezije in Jožefa II. so **narodnostno pisano habsburško monarhijo** (Nemci, Madžari, Slovenci, Hrvati, Čehi, Poljaki, Ukrajinci, Romuni, Italijani ...) povezale **v trdnejšo celoto**.

Spremembe so bile najbolj opazne **na podeželju**.

- **fiziokratizem**, načelo nove gospodarske teorije po letu 1770 – temelj državnega bogastva je poljedelstvo,
- pospešen razvoj kmetijstva,
- **nove kulture**: krompir fižol, koruza,
- zbiranje gnoja,
- **kmetijska družba** v vsaki deželi.
- Število nepismenih se je zmanjšalo, naraslo je število šol.

PREPIŠI

Pomen reform:

- nepismenost se je zmanjšala;
- verska strpnost;
- napredek kmetijstva;
- gospodarska svoboda;
- utrditev, celo razširitev ozemlja;
- povezanost različnih narodnosti v trdnejšo celoto;
- vse reforme niso bile trajne.

PREPIŠI